

HANKESUUNNITELMA

1. Hankkeen nimi:

Creative Saimaa klusterivalmistelu

2. Hankkeen toteutusaika:

1.9. 2022–31.3. 2023

3. Hankkeen kohderyhmä

Matkailun ja luovien alojen pk-yritykset. Luovien alojen ja matkailun sekä niitä tukevien toimialojen toimijat Etelä-Savossa ja Etelä-Karjalassa. Oppilaitokset, tutkimuslaitokset ja yliopistot. Matkailun alueorganisaatiot ja kehitysyhtiöt sekä kunnat. Saimaan alueeseen liittyvät toimijat valtakunnallisesti ja kansainvälisesti.

4. Hankkeen tavoitteet

- Luovien alojen, kulttuurin, matkailun ja niihin liittyvien toimialojen kehittämisverkoston muodostaminen Saimaan alueella.
- Klusterisopimusten solmiminen toimijoiden kanssa koskien yhteistyötä.
- Creative Saimaa-klusterin toimintasuunnitelman ja kansainvälistymissuunnitelman laatiminen.
- Klusterin rekisteröimisilmoituksen jättäminen EU:lle.
- Klusterin organisointi ja toiminnan käynnistäminen.

5. Hankkeen toimenpiteet

5.1. Esiselvitys klusteritoiminnan edellytyksistä.

Perehdymme EU:n ja maakunnan antamaan ohjeistukseen ja klusteritoiminnan kriteereihin ja arvioimme niiden toteutumista erilaisilla toimijoiden kokoonpanolla. Analysoimme valitut toiminnassa olevat matkailun ja luovien alojen klusterit ja niiden toimintamallin. Hyödynnämme Savonlinnan ”mirror ecosystem” statuksen ERRINin BeCultour Horizon-hankkeessa parhaiden yhteistyömallien tunnistamiseksi (osallistumalla hankkeen ekosysteemikehittämisen työpajoihin). Tutustumme Lapin Smart and Sustainable Arctic Tourism -klusterin kokemuksiin toiminnan järjestämisestä. Perehdymme klusterin rekisteröintiprosessiin ja vaatimuksiin hyödyntämällä käytettävissä olevia oppaita, Etelä-Savon maakuntaliiton klusterihankkeen asiantuntemusta ja jo rekisteröityjen klusterien kuten Etelä-Savon ruokaklusterin kokemuksia rekisteröinnistä. Teemme yhteistyötä Teknologiaapuisto Nohevan ympärille rakennettavan biomateriaaliklusterin valmistelun kanssa siten että rinnakkaiset valmistelut tukevat toisiaan.

5.2. Toimijoiden tahtotilan ja tavoitteiden selvittäminen ja yhteensovittaminen.

Haastattelemme matkailun avaintoimijat Saimaan alueella ja keräämme heiltä ja kentältä kehittämisaihoita. Tunnistamme ja haastattelemme luovien alojen avaintoimijat ja selvitämme Saimaa Ilmiön pohjalta syntyneiden hankeaihioiden toteutuksen tilanteen ja toteuttamismahdollisuudet. Toimijoiden tavoitteiden pohjalta rakennamme näkemyksen tavoiteltavasta klusterikonsortioista toimijoiden valmiuden ja kiinnostuksen perusteella.

Tunnistettujen kehittämisaihioiden perusteella hahmottelemme alkuvaiheessa (2023-2025) tavoiteltavan hankesalkun rakenteen ja yhteistyömahdollisuudet hankkeiden toteutuksessa. Arvioimme hankeaihoille sopivia rahoituslähteitä.

Selvitämme myös toimijoiden kansainvälistymisen tilanteen ja tavoitteet klusteritoiminnan näkökulmasta sekä valmiuden hakea rahoitusta EU:n rahoitusohjelmista.

Luomme yhteisen tilannekuva Itä-Suomen ja Saimaan alueen matkailun kehittämisestä ja kartoitamme toimijoiden näkemykset Saimaan aluetasolla edistettävistä rakenteellisista makrohankkeista ja investoinneista.

5.3. Hankkeen johto- ja ohjausryhmä ja arviointi

Nimeämme hankkeelle johtoryhmän, joka tukee ja ohjaa valmistelutyötä. Koordinaattori raportoi johtoryhmälle, joka kokoontuu riittävällä tiheydellä (esimerkiksi kerran kuukaudessa). Johtoryhmä toimii myös hankkeen ohjausryhmänä. Johtoryhmään kutsumme avaintoimijoita alueelta kuten matkailun alueorganisaatioita, kehitysyhtiöitä, luovien alojen edustajan sekä maakuntaliittojen edustajan.

Arvioimme hankkeen toteutusta kirjaamalla johtoryhmän arvioinnin ja muun saadun palautteen johtoryhmän kokouksen muistioihin.

5.4. Klusterin toimintakonseptin ja EU-hyväksynnän edellyttämien toimintasuunnitelmien valmistelu.

Selvitämme edellytykset klusterin toiminnan resursointiin ja rahoitukseen pitäen mielessä että EU-klusteriksi rekisteröiminen edellyttää vähintään 50% työpanoksella työskentelevän klusterikoordinaattorin nimeämistä. Selvitämme toimijoiden valmiutta sitoutua klusterin toimintaan sitä resursoimalla.

Valmistelemme klusterille EU:n edellyttämän vaatimusten mukaisen kansainvälistymissuunnitelman, joka vahvistaa toimijoiden kansainvälisiä yhteyksiä.

5.5. Viestintä (katso kohta 7)

5.6. Organisaation ja toimintamallin valmistelu.

Toimijoiden tahtotilan mukaisesti valmistelemme klusterille tarvittavan toiminta- ja hallintomallin sekä toimintasuunnitelman vuodelle 2023. Toimintamalli ottaa kantaa käyttöön otettaviin viestintäkanaviin ja -alustoihin, kohderyhmiin ja tarvittaviin tapaamisiin. Esitetään yhteistyölle 'vuosikello' ja toimenpiteet, joilla toimijoiden vuorovaikutusta pidetään yllä ja hankeyhteistyötä edistetään.

Selvitämme toimijoiden valmiuden ottaa vastuuta klusterin toiminnasta ja teemme toimijoille ehdotuksen klusterin sisäisestä työnjaosta. Selvitämme, miten klusterin koordinointi järjestetään ja mikä klusterin jäsen on valmis ottamaan vastuun klusterikoordinaattorin toiminnan hallinnoinnista.

5.7. Sopimusten tekeminen toimijoiden kesken ja klusterin rekisteröinti.

Valmistelemme klusterin toimintaa sääntelevän klusterisopimuksen, jossa määritellään sopijapuolten roolit, oikeudet ja velvollisuudet, klusterin toiminnan periaatteet, hallinnointi ja resursointi.

6. Hankkeen tulokset

Tuloksena on toimiva ja organisoitu yhteistyöverkosto nimetyille toimialoille Saimaan alueella sekä rekisteröity EU-kehittämisklusteri, jonka toiminta on organisoitu. Klusteri vahvistaa PK-yritysten kilpailukykyä ja kansainvälistymistä, Saimaan alueen ylimatekunnallista yhteistyötä sekä yritys- ja EU-rahoituksen saamista. Klusteritoiminnan ensisijaisina hyödynsaajina ovat PK-yritykset.

7. Viestintäsuunnitelma

Viestintämme tavoitteena on tavoittaa potentiaaliseen kohderyhmään kuuluvat pk-yritykset, oppilaitokset ja niissä toimivat henkilöt sekä julkiset organisaatiot kunkin oman kiinnostuksen pohjalta säännöllisen viestinnän piiriin. Hyödynämme tässä sidosryhmien olemassa olevia verkostoja ja sähköpostilistoja. Sitouttamalla hankkeen sidosryhmät viestintään, tavoitamme toimijat kentällä laajalaisesti ja kattavasti.

Pyrimme saamaan potentiaalista kohderyhmää hankkeen viestinnän seuraajiksi siten että syntyy jo valmisteluvaiheessa klusterin tulevaa toimintaa tukevat viestintäkanavat. Tämän tavoitteen saavuttamiseksi luomme hankkeelle omat viestintäkanavat, jotka ovat

- hankkeen toiminnallinen nettisivu www.elinkeinopalvelut.fi (perustieto klusterista, valmistelutilanteesta, ajankohtaisartikkelit, tapahtumakalenteri)
- hankesivu www.elinkeinopalvelut.fi (hankkeen hallinnolliset perustiedot)
- some-kanava johtoryhmän toiveiden mukaan, esimerkiksi LinkedIn-ryhmä
- tarvittaessa sähköpostilista

Klusterin muodostamisesta ja klusterisopimuksen allekirjoittamisesta laadimme lehdistötiedotteen ja järjestämme lehdistötilaisuuden. Klusterisopimuksen allekirjoittajat jakavat lehdistötiedotteen medialle ja osallistuvat lehdistötilaisuuteen.

8. Tulosten hyödyntäminen

Muodostetaan toimiva ja organisoitu kehittämisklusteri, jonka avulla Saimaan alueen yhteistyö luovien alojen ja matkailun alalla saadaan uudelle tasolle ja parannetaan kehittämispanosten kuten hankerahoituksen vaikuttavuutta. Klusterin avulla avataan uusia kilpaillun rahoituksen kanavia.